

**№29 «Ай-Керім» бөбекжай-балабақшасы
мемлекеттік
комуналдық қазыналық кәсіпорын
«Балабақшаның терроризмге қарсы
қорғалу 2022-2023 оқу жылына арналған
іс-шара жоспары»**

(КОЛТАНБАНЫН ТОЛЫҚ МӘНІ)

Бекітетін,
№ 29 «Ай-Керім» бобекжай-
баллабақшасы менгерушісі

И.И.Исмаилов

**№29 «Ай-Керім» бобекжай-балабақшасы мемлекеттік
комуналдық қазыналық кәсіпорын «Балабақшаның терроризмге
қарсы қорғалу 2022-2023 оқу жылына арналған
іс-шара жоспары»**

№	Жоспар атауы	Мерзімі	Өтілетін формасы	Жауапты маман
1	Балабақша қызметкерлерін "Терроризмге қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасы Заңымен таныстыру <i>Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 30 наурыздағы № 117 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 5 сәуірде № 27414 болып тіркелді</i> <i>Қазақстан Республикасының «Терроризмге қарсы іс-қимыл туралы» 1999 жылғы 13 шілдедегі № 416-І заңы; Қазақстан Республикасының «Азаматтық қорғау туралы» 2014 жылғы 11 сәуірдегі № 188-V заңы; «Террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалу жүйесіне қойылатын талаптарды бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 3 сәуірдегі № 191 қаулысы.</i>	Қыркүйек	Қызметкерлерге Кеңес	Әдіскер Оспанова М
2	Іс-шараларды өткізуде қауіпсіздікті, терроризмге қарсы қорғалуды қамтамасыз ету шараларын қолдану үшін объектілердің терроризмге қарсы қорғалуы Типтік паспорттың болуы.	Үнемі		Шаруашылық менгерушісі
3	Мектепке дейінгі ұйымда балалар мен қызметкерлерді, ата-аналарды	Үнемі		Педагогтар

	жәңпай кірігу мен шығарудың рүкәсінәмәзәк тәртіптемесі (Үлгішілік)			
4	Мектепке дейінгі ұйым әкімшілігінің жарияланған құрылымына үлгісін тапқан табылғандығы туралы хабарламаның алынған кейінгі іс- қимылдары	Желтоқсан	Кеңес практикум	Әдіскер Рустемова Ж
5	Телефон арқылы террористік актінің жасалу қаупі туралы хабар алған кейінгі іс-қимылдар	Ақпан	Кеңес	Әдіскер Рустемова Ж
6	1. Қауіпсіз балабақша. 2. Әлем біздің айналамызда 3. Табиғат әлемі. 4. Техника және біз. 5. Мен және қоршаған орта. 6. Мен және ересектер әлемі.	Оқу жылында Қазан Желтоқсан Қаңтар Наурыз Мамыр	Балалармен жұмыс	Педагогтар
7	Антерорлық дабыл нүктесі, микрофон, күзет турникеттердің нұсқаулыққа сай жұмыс істеп тұруы	Үнемі		Шаруашылық менгерушісі
8	Мектеп жасына дейінгі балалардың өмір сүру қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін тәрбиеленушілердің отбасыларымен өзара іс-қимылды жандандыру.	Наурыз	Ата аналармен дөңгелек үстел	Педагогтар ата аналар
9	Назар аударыңыз !Қауіп!	Мамыр	Суреттер көрмесі	Педагогтар

Құрған әдіскер

Рустемова Ж

Рустемова Ж

Шымкент қаласы білім басқармасына қарасты

№29 «Ай-Керім» бөбекжай-бақшасы МКҚК

**Мектепке дейінгі ұйым әкімшілігінің
жарылғыш құрылғыға ұқсас заттың
табылғандыы туралы хабарламаны алғаннан
кейінгі іс-қимылдары туралы
2022-2023 оқу жылы**

Жарылғыш құрылғылардың іске қосылуы нәтижесінде жарылыс аймағында немесе ғимараттың қираған үйінділерінің арасында қалған тұрғындарға арналған жаднама

Егер сіз жарылу аймағында қалсаңыз, естен танбай, қимылдай алатын халде болсаңыз, ең бірінші кезекте түтін мен жалын жоқ жерге қарай жүруге, еңбектеуге тиіссіз.

Егер сіз жарылыс кезінде зардап шекпесеңіз, ал қасыңызда зардап шеккен адамдар болса, олардың жан-күйлерін бағалаңыз: тамыры соға ма, адам өсін жоғалтқан жоқ па? Ешқашан оның өсін мүсәтір арқылы жиғызуға тырыспаңыз. Естен тану – бұл организмнің сыртқы әсерден қорғануы. Егер зардап шеккен адамның сынған жерлері болмаса (оның сүйектерін мұқият басып көріңіз), оны қырынан жатқызыңыз. Ол шалқасынан жатса, құсыққа шашалып, етпетінен жатса тұншығып қалуы мүмкін. Күре тамырдан қан кеткен (алқызыл қан шапшып жатса) кезде жарақатты неғұрлым тез, тым болмағанда саусақпен басып, содан соң жараның жоғары жағынан жіппен, белбеумен, баумен, белдікпен таңу керек.

Егер сіз ғимараттың қираған үйінділері арасында қалсаңыз, саябырлауға тырысыңыз. Терең және бірқалыпты тыныс алыңыз. Өзіңізді құтқаратынына иландырыңыз. Дауыстап және заттарды соққылау арқылы адамдардың назарын аударыңыз. Егер сіз ғимараттың қираған үйінділерінің түбінде қалсаңыз, сізді жаңғырық дыбыс анықтағыш арқылы тауып алу үшін кез келген металл затты (сақина, кілт және т.б.) оңды-солды қозғап, дыбыс шығарыңыз.

Егер бекітулі кеңістікте болсаңыз, оттықты тұтандырмаңыз. Оттегін сақтаңыз.

Қабырғалардың қайта опырылып құлауын болдырмауға тырысып, абайлап жылжыңыз, сырттан соққан ауаның қозғалысы бойынша бағдар ұстаңыз. Егер мүмкіндігіңіз болса, қолға ұстауға келетін заттардың (тақтайлар, кірпіштер және т.б.) көмегімен төбені бекітіңіз, содан соң көмек күтіңіз. Қатты шөл қысқан кезде кішкентай тасты аузыңызға салып, сорыңыз, мұрныңызбен тыныс алыңыз.

Адамдарды кепілге алған жағдайдағы іс-қимылдар бойынша тұрғындарға арналған жаднама

Адамдарды кепілге алудың әрбір нақты жағдайы өзгеше және басқалардан ерекшеленеді.

Сонымен қатар егер сіз кепілге алынсаңыз:

- 1) өз-өзіңізге мүмкіндігінше жылдам келіңіз, тынышталыңыз және үрейленбеңіз;
- 2) егер өзіңізді байлап немесе көзіңізді жапса, бойыңызды еркін ұстауға тырысыңыз, терең тыныстаңыз;
- 3) болуы мүмкін қатаң сынаққа жеке адами, моральдық және эмоционалды тұрғыда дайын болыңыз. Осы ретте адамдарды ұстаудың көптеген жағдайларында кепілге алынғандардың тірі қалғандығын есте сақтаңыз. Сізді босату үшін құқық қорғау және арнайы органдары кәсіби шаралар қолданып жатқанына сеніңіз;
- 4) егер қашып кете алатыныңызға толық сенімді болмасаңыз, қашуға тырыспаңыз;
- 5) террористер туралы мүмкіндігінше көбірек ақпаратты есте сақтаңыздар. Олардың санын, қарулану дәрежесін мақсатқа сай белгілеу, дене бітіміне, сөйлеу акценті мен тақырыбына, темпераментіне, өзін ұстау мәнеріне және т.б. сыртқы пішінін сипаттайтын ерекшеліктерге көңіл аудара отырып, барынша толық кескінін жасау. Жан-жақты ақпараттың соңынан террористердің жеке бастарын анықтауда көмегі тиеді;
- 6) әр түрлі белгілер бойынша өзіңіз отырған (қамалған) орынды анықтауға тырысыңыз;

7) мүмкіндігінше терезелерден, есіктерден және адам ұрлаушылардың өздерінен алысырақ, яғни құқық қорғау органдары белсенді шаралар қабылдаған жағдайда (үй-жайға шабуыл, мергендердің қылмыскерлерді көздеп атуы және т.б.) неғұрлым қауіпсіз жерге орналасыңыз;

8) ғимаратқа шабуыл жасаған жағдайда қолды желкеңізге қойып, еденге етпеттеп жатуды ұсынады;

9) егер шабуыл жасаған және басып алған кезде Сізбен әдепкіде (Сіздің жеке басыңызды анықтағанға дейін) ықтимал қылмыскер ретінде бірқатар дәрекі іс-әрекетке барса, ашуланбаңыз. Сізді тінтуі, қолыңызға кісен салуы, байлауы, эмоционалдық немесе жеке басыңызға жарақат жасауы, тергеуге алуы мүмкін. Бұл тәрізді жағдайларға түсіністікпен қараңыз, шабуылдаушылардың мұндай әрекеттері (барлық адамды түпкілікті сәйкестендіргенге және шынайы қылмыскерлерді анықтағанға дейін) дәлелденген.

Адамды ұрлаушылармен өзара қарым-қатынас:

1) агрессивті қарсылық көрсетпеңіз, шалт және қауіп төндіретін қимыл жасамаңыз, террористерді өздері ойластырмаған іс-әрекеттерге итермелемеңіз;

2) мүмкіндігінше адам ұрлаушылармен тікелей көзбен арбасатын байланыстан қашыңыз;

3) бастапқыдан - ақ (әсіресе, бірінші жарты сағатта) адам ұрлаушылардың барлық бұйрығын және өкімін орындаңыз;

4) пассивті ынтымақтастық позициясын ұстаныңыз, Сабырлы дауыспен сөйлесіңіз. Басып алушылардың ашу-ызасын тудыруы мүмкін дұшпандық рең мен іс-қимылға шақыратын жек көрушілік сезімін білдіруден қашыңыз;

5) өзіңізді сабырлы ұстаңыз, бұл ретте өз абыройыңызды сақтаңыз. Үзілді-кесілді қарсылық жасамаңыз, бірақ өзіңізге өте қажетті жағдайда сабырмен өтініш жасаудан қорықпаңыз;

6) аталған жағдайда қатты күйзелуден қозғалуы мүмкін денсаулық кінәратыңыз болса, бұл туралы өзіңізді ұстап отырған адамдарға сабырлы түрде жеткізіңіз. Қалыптасқан жағдайларды ескере отырып, біртіндеп өзіңіздің жай-күйіңізді жақсартуға байланысты өтініштер деңгейін арттыруға болады.

Кепілдік жағдайында ұзақ болған кезде:

1) уайым, абыржу және асып-сасу сезімінің орын алуына жол бермеңіз. Алдағы сынақтарға өзіңізді ойша дайындаңыз. Ақыл-ой белсенділігін сақтаңыз;

2) ашыну сезімінің пайда болуынан қашыңыз, ол үшін өз-өзіңізді сендірудің ішкі ресурстарын пайдаланыңыз;

3) жағымды нәрселер туралы ойлаңыз және сондай жағдайларды еске түсіріңіз. Уақыт өткен сайын сізді босату мүмкіндіктерінің арта түскенін ойлаңыз. Сізді дәл қазір босату үшін барлық мүмкіндіктердің жасалып жатқандығына сеніңіз.

4) өзіңізге тұрақты айналысатын бір іс (дене жаттығулары, кітап оқу, өмір туралы естеліктер және т.б.) табыңыз. Дене және интеллектуалдық іс-қимылдың тәуліктік кестесін белгілеңіз, оларды қатаң әдістемелік тәртіппен орындаңыз;

5) күшіңізді сақтау үшін, тіпті ұнамаса және тәбетіңізді ашпаса да берген тағамның бәрін жеңіз. Осындай қысылтаяң жағдайда тәбетіңіз бен салмағыңыздың жоғалуы қалыпты құбылыс болып табылатындығына ден қойыңыз.

Психологиялық орнықтылықты сақтау кепілдегі адамды құтқарудың маңызды шарттарының бірі. Мұнда ойдың айқындығын сақтауға, жағдайды дәлме-дәл бағалауға мүмкіндік беретін жағымсыз әсерлер мен күйзелістерден оқшаулайтын кез келген амал-әдістер тиімді. Келесі ережелерді ұғып алған пайдалы:

1) аталған жағдайларда қолайлы дене шынықтыру жаттығуларын жасаңыз, кем дегенде, денедегі барлық бұлшық еттерді кезек-кезек шырықтырыңыз және босаңсытыңыз;

2) барлық жағдайларда аутотренинг пен медитацияны қолдану өте пайдалы, олар өз психиканды бақылауда ұстауға көмектеседі;

3) ішіңізден оқыған кітаптарыңызды, өлеңдеріңізді, әндеріңізді есіңізге түсіріңіз, жүйелі түрде әр түрлі дерексіз проблемаларды (математикалық есептерді шығарыңыз, шетел сөздерін есіңізге түсіріңіз және т.б.) ойлап алыңыз. Сіздің ақыл-ойыңыз жұмыс істеуі керек.

4) егер мүмкіндік болса, қолыңызға түскеннің бәрін, тіпті оның мәтіні сізге мүлдем қызықсыз болса да оқыңыз. Сондай-ақ жазғандарыңызды қайтып алатынына қарамастан, жазуыңызға да болады. Ақыл-есті сақтауға көмектесетін осы үдерістің өзі маңызды.

5) Болып жатқан жағдайларды жүрегіңізге жақын алмай, сырттан қарауға тырысыңыз, соңына дейін істің сәтті аяқталатынына сеніңіз. Қорқыныш, торығу мен селқостық – бұл үшеуі сіздің негізгі жауыңыз, оның бәрі – өз ішіңізде жатыр.

Эвакуациялау туралы ақпарат алған кездегі

тұрғындардың іс-қимылдары жөніндегі жаднама

Егер сіз қауіпсіз жерге көшіруді бастау туралы ақпаратты үйіңізде естісеңіз:

1) ауа-райына қарай киініңіз, құжаттарыңызды, ақшаларыңызды, бағалы заттарыңызды алыңыз;

2) электрді, газды, суды ажыратыңыз, пештегі (алау ошақтағы (камин) отты сөндіріңіз;

3) көшу кезінде қарияларға және ауыр науқастарға көмек көрсетіңіз;

4) кіреберіс есікті құлыпқа жабыңыз;

5) ғимараттан шығыңыз және көшірушінің командасын орындаңыз, тастап кеткен үй-жайға жауапты адамдардың рұқсатынан кейін ғана қайта оралыңыз.

Егер сіз қауіпсіз жерге көшіру туралы ақпаратты жұмыс орныңызда естісеңіз:

1) асықпай және дүрлікпей жұмыс құжаттарыңызды сейфке немесе кілтпен жабылатын үстел жәшіктеріне жинаңыз;

2) өзіңізбен бірге жеке заттарыңызды, құжаттарыңызды, бағалы заттарыңызды алыңыз;

3) ұйымдастыру техникаларын, электр құрылғыларын сөндіріңіз;

4) есікті кілттеп жабыңыз және көшіру тәсілінде белгіленген бағытпен жүріңіз;

5) ғимараттан шығыңыз және көшіру басшысының командасын орындаңыз.

3) Өзіңіз назарға түспеу, тұлғалардың санын, нақты сыртқа белгілерін, киімдерін және оларда бар заттарды, қолдануындағы автокөлік номерін және маркасын, қозғалыс бағытын белгілеп алу.

Күдікті зат тауып алған кездегі тұрғындарға арналған жаднама

Біліңіздер: заттардың сыртқы көрінісі оның расында неге арналғанын жасыруы мүмкін. Жарылғыш заттар үшін камуфляж есебінде әдеттегі тұрмыстық заттар қолданылады: сумка, пакет, түйіншек, қорап, ойыншық және т.б.

Табылған заттардың жарылу қаупін куәландыратын, белгілері:

- 1) көлік маңында, баспалдақта, пәтерде және т.б. орындарда белгісіз түйіншектің немесе басқада бір заттардың болуы;
- 2) бөтен сумка, портфель, қорап, басқада заттың: кіреберісте, пәтер есігінің, көліктің маңында өзгеше орналасуы;
- 3) табылған күдікті заттан шудың шығуы (сағат механизміне, жиілігі төмен дыбысқа тән).

Егер де сіз күдік тудыратын зат тауып алсаңыз, ол фактіні назардан тыс қалдырмаңыз:

1) қоғамдық көлікте:

- заттың (сөмкенің және т.б.) кімдікі екенін немесе кім қалдырып кетуі мүмкін екенін қасыңыздағы адамдардан сұраңыз;
- егер иесі анықталмаса, табылған зат туралы дереу жүргізушіге немесе кондукторға хабарлаңыз.

1. үйіңіздің кіре берісінде:

- көршілерден сұраңыз, мүмкін ол зат соларға тиесілі шығар. Егер иесі анықталмаса, табылған зат туралы дереу құқық қорғау органдарына хабарлаңыз (тел. 102, 112).

3) көшеде, саябақта және т. б.:

- айналаңызға қараңыз, егер мүмкіндік болса, заттың иесін анықтауға тырысыңыз. Егер ол анықталмаса, құқық қорғау органдарына шұғыл хабарлаңыз (тел. 102, 112);
- затты бөгде адамдардан оқшаулауға немесе алыс арадан затқа бөтендерді жібермеуге тырысыңыз. Құқық қорғау органдарының қызметкерлері келген бойда зат табылған уақыт туралы ақпарат беріңіз.

4) мекемелерде, ұйымдарда:

- тауып алған зат туралы объект күзетшісіне немесе әкімшілігіне дереу хабарлаңыз. Табылған затпен немесе күдік тудыратын заттармен жеке **іс-қимыл жасауға тырыспаңыз**, олар жарылғыш құрылғылар болуы мүмкін, бұл жарылысқа, көптеген құрбандыққа, қирауға әкелуі мүмкін.

Үзілді-кесілді тыйым салынады:

- табылған затты ұстауға, ашуға және орнынан қозғауға, бір жерден екінші жерге апаруға, қолға алуға;
- табылған затты қалтаға, портфельге, сөмкеге салуға және т.б.;
- жерге көмуге немесе оларды су қоймаларына тастауға;
- заттардан шығып тұрған сым темірлерді немесе сымдарды үзіп тастауға немесе тартуға, оларды залалсыздандыруға тырысуға;
- табылған заңсыз затты пайдалануға;
- оған жақын аралықта радио- және электрлі - аппараттарын, ұялы телефондарды пайдалануға;

**Шымкент қаласы білім басқармасының № 29 «Ай-Керім»бөбекжай бақшасыдағы
антитеррорлық қауіпсіздігін қамтамасыз ететін профилактикалық жиналысының**

Хаттамасы.№3

Өткен орны:Шымкент қ.
Ғимарат 727

Мерзімі:15.09.2022Ж
сағат 10:00

Қатысқандар:

Менгеруші –К.К.Сейдалнева

Иновациялық әдіскер: -Г.К.Мырзашева.

Шаруашылық жөніндегі орынбасары-А.Б.Жумабасва.

Тәрбиені –Р.Б.Абжанова

Жадны ұжымдастар.

Күн тәртібі: «Терроризм адамзаттың қасіреті»

Күн тәртібі бойынша террористік осал объектінің антитеррорлық қауіпсіздігі шараларының орындалуын қамтамасыз ететін жауапты қызметкері -методис М.Оспанова профилактикалық жиналысының қатысушыларына білім беру ұйымы қызметкерлерінің,білім алушылар мен тәрбиеленушілерінің ғимаратта және оның аумағында терроризм актісінің жасалу қаупі туындаған кездегі іс-қимыл тәртібінің алгоритімдерін түсіндірді.Білім беру ұйымында терроризм актісін жасау қаупі туындаған кезде жедел іс-қимыл жасауға негіз болуы мүмкін:қызметкерлердің,тәрбиешілердің,білім алушылардың немесе тәрбиеленушілердің кез келгенін күдікті пәнді анықтауы;білім беру ұйымына қауіп-қатердің телефон арқылы немесе жазбаша түрде түсуі;білім беру ұйымының қызметкерлеріне,педагогтердің,білім алушыларына және тәрбиеленушілеріне қарулы шабуыл жасау кезіндегі іс-әрекеттері болып табылады.Күдікті зат деп күдікті дыбыстар (шертулер,сағаттың тықылы.) және ерекше иістер (бадам,хлор,аммиак) шығаратын иесіз сөмкелер,пакет,жәшік,қорап,шығыңқы сымдары жіптері электр таспасы бар ойыншықтар екені түсіндірілді.Мұндай зат жарылғыш немесе улы химикатты заттармен (УХЗ) немесе биологиялық агенттермен (қауіпті инфекциялардан кездіргіштары,мысалы,күйдіргі,шешек,туляремия)толтырылуы мүмкін.Қауіпті немесе күдікті затты тапқан адамдар дереу ішкі істер органдарының «102»арнасына немесе «112» (егер ол тәрбиеленушінемесе білім алушы болса,онда тәрбиешіге немесе сынып жетекшісіне)бірыңғай кезекші диспетчерлік қызметіне хабарлайды және шұғыл деп қою күштері келгенге дейін заттан қауіпсіз қашықтықта болады және болған жағдайға қатысты айғақтар беруге дайын болуға тиіс.Басшының іс-әрекеті қоғамдық тәртіпті қамтасыз ету үшін білім беру ұйымының тұрақты қызметкерлері қатарының қоршауды шығару;шұғыл деп қою қызметтерінің (ішкі істер органдарының бөлімшілердің,жедел медициналық көмек қызметтері,өрт сөндіру есептоптары жедел-күтқару қызметтері) қауіпті немесе күдікті зат табылған жергекедергісіз кіру мүмкіндігін қамтамасыз етуге міндетті;эвакуациялау жаспарына сәйкес білім алушылармен білім беру ұйымының қызметкерлерді эвакуациялау үшін шаралар қабылдауы тиіс.Білім алушылардың іс-әрекеттері болып үрейленбеу,қандай жағдайда да білім беру ұйымының педагогтері мен қызметкерлерін тыңдаңыз қажет екенін түсіндіріледі.Табылған затты ұстамау ,ашпаңыз және орнынан жылжытпау қажет екенін түсіндірілді.Қажет болған жағдайда қорғауды қамтамасыз ететін заттардың артына тығылу (ғимараттың бұрышы ,баған,қалың ағаш,автокөлік)керек;объектіден шығу,мүмкін болмаған жағдайда-күрделі құрылыстың артына және қажетті қашықтықта жасырыну тәсілдері түсіндірілді.Атап айтсақ ,жарылғыш құрылғы немесе жарылғыш құрылғыға ұқсас зат табылған кезде эвакуация мен қоршаудың ұсынылатын аймақтары:ранатасы – 50 метр; салмағы 200 г тротил шашкасы – 45 метр; жару құрылғысы – кемінде 200 метр; сыра банкі 0.33 л – 60 метр; дипломат (кейс) – 230 метр; жол чемоданы – 350 метр; жеңіл автомашина – кемінде 600 метр; шағын автобус – 920 метр; жеңіл автомашина – кемінде 600 метр; шағын автобус метр; жүк машинасы (фургон) – 1240 метр түсіндірілді.

Мәжіліс қорытындысында жиналысқа қатысушыларға бақшадағы терроризмге қарсы қауіпсіздік
жөніндегі нұсқау түсіндірілді.

Менің ерші:

К.К.Сейдалиева

Ақын:

М.А.Апысбай